

У 2017 р. на державному рівні в Україні відзначався ювілей – 25 років з часу участі України в операціях Миротворчих Сил Організації Об'єднаних Націй.

Під час виконання місій українські миротворці накопичили значний досвід не лише з розмежування ворогуючих сторін, але й відновлення пошкодженої інфраструктури, здійснення гуманітарних завдань та співпраці з місцевими органами влади.

Особливого значення має співпраця українського миротворчого контингенту з відповідними органами держав членів Європейського Союзу та Організації Північноатлантичного договору, що в подальшому може надати поштовх для реформ Збройних Сил України в рамках курсу на євроатлантичну інтеграцію держави.

Після Революції Гідності відбулися зміни суспільних орієнтирів, а у 2016 році зміна військової доктрини, в котрій відбулося переосмислення значення миротворчих операцій. Саме тому 18.02.2015 р. Рада національної безпеки і оборони України прийняла рішення звернутися до Організації Об'єднаних Націй та Європейського Союзу щодо розгортання на нашій території міжнародної операції з підтримання миру і безпеки.

При цьому Україна, незважаючи на триваючу агресію Росії, продовжує брати участь у діяльності з підтримання миру в світі та залишається надійним партнером у цій діяльності. Саме через це існує потреба у вивченні досвіду ведення миротворчих операцій, в яких брали участь військовослужбовці Збройних Сил України, з позиції військової та політичної географії.

Список використаних джерел

1. Постанова ВР України «Про участь батальйону Збройних Сил України в Миротворчих Силах Організації Об'єднаних Націй у зонах конфліктів на території колишньої Югославії». Режим доступу: <http://www.zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.
2. Закон України «Про участь України в міжнародних миротворчих операціях» // Відомості Верховної Ради. 1999. № 22–23. С. 202.

СУЧАСНА ДЕМОГРАФІЧНА СИТУАЦІЯ ЛИПОВОДОЛИНСЬКОГО РАЙОНУ

Тарасенко А. С.

alya.tarasenko@ukr.net

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка

Сучасна демографічна ситуація у Сумській області є складною, у т.ч. і в Липоводолинському районі. У регіоні спостерігається погіршення демографічної ситуації, а саме скорочення чисельності населення, тривалості життя, порушення

статеві-віковій структури населення, збільшення смертності, відкладання шлюбів, негативне сальдо міграції тощо. За даними нового звіту американської дослідницької організації Population Reference Bureau (PRB, «Довідкове бюро з народонаселення») у 2025 році українців буде 41,9 мільйона, у 2050 р. очікується 35,3 млн [4]. Схожа ситуація спостерігається і в Липоводолинському районі. Через низьку народжуваність деформується віковий склад населення, зменшується його демографічний і трудовий потенціал. Саме населення є одним із індикаторів соціально-економічного розвитку як держави, так і регіонів. У зв'язку з цим і виникає потреба деталізації демографічних досліджень на регіональному рівні.

Метою статті є аналіз динаміки демографічної ситуації у Липоводолинському районі Сумської області та шляхи вирішення демографічної проблеми на регіональному рівні.

Липоводолинський район розташований на півдні Сумської області, має площу 6,9 тис. км², що становить 4,4% від території області. За даними статистики [3] чисельність наявного населення станом на 01.01.2017 р. становить 18 591 осіб. Міське населення складає 5 156 тис. осіб (27,7 %), сільське – 15 654 тис. осіб (72,3 %).

Протягом 2013-2016 років чисельність населення Липоводолинського району скоротилася на 812 осіб, або 4,2 % (рис. 1). Дана тенденція відображає загальну ситуацію по Сумській області.

Також відбулися зміни і в частках міського та сільського населення. У 2013 році міське населення становило 5 252 особи (27,1%), а сільське 14 151 особи (72,9 %). У 2016 році ситуація дещо змінилася – кількість осіб міського і сільського населення зменшилася, і частка міського становила 5 156 особи (27,7%), а сільського 13 435 (72,3%) (рис. 2). Слід зазначити, що зменшення частки міського населення відбувається із меншими темпами, а сільського – навпаки, із більшим.

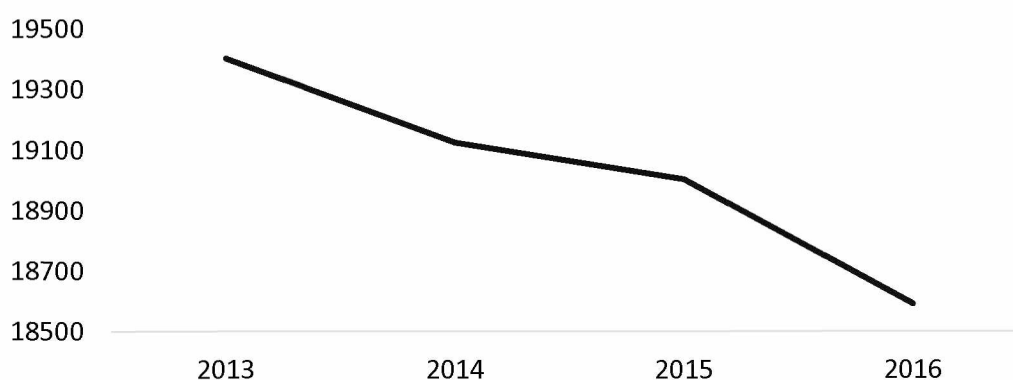

Рис. 1. Динаміка чисельності населення Липоводолинського району (побудовано за даними [3-4])

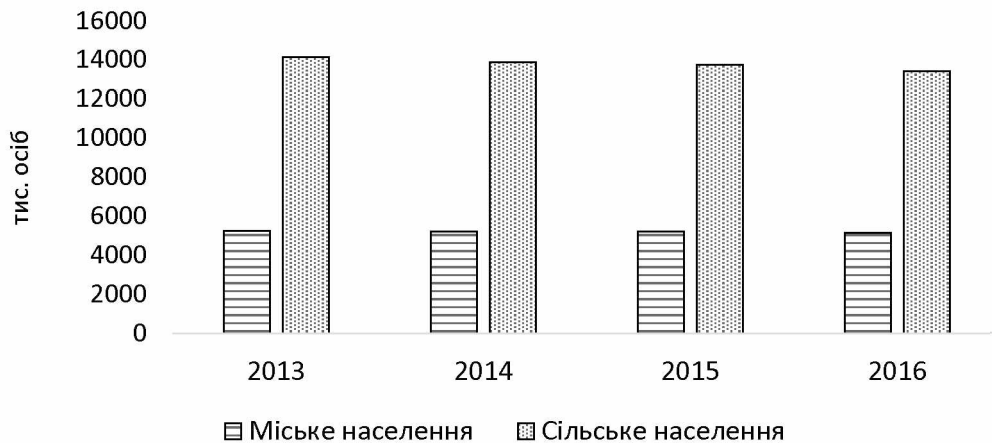

Рис. 2. Зміна чисельності міського та сільського населення Липоводолинського району (побудовано за даними [3-4])

Народжуваність – є одним із основних показників демографічного процесу. Саме цей показник характеризує хід відтворення населення. Саме від нього залежить те, як здійснюється процес заміщення поколінь, відтворення працересурсного потенціалу тощо [2]. Аналіз статистичних даних показав, що коефіцієнт народжуваності досяг свого мінімального значення – 7,4 ‰. У 2013 році показник знаходився на рівні 8,1 народжених на 1000 осіб населення. У 2014 р. показник почав зростати до 8,4. А в 2015 р. досягнув свого максимального значення – 8,5, після чого він знову знизився (рис. 3).

Разом з тим, кількість народжених зменшилась за останні роки. Так у 2013 році вона становила 159 немовлят, у 2014 році – 168 та 2015 році – 162 немовлят. У 2015 році – 139 дітей, і це найменший показник.

Одним із головних чинників, що безпосередньо впливає на демографічну ситуацію є природне скорочення населення. І хоча смертність явище природне, але в нашому суспільстві воно зумовлено соціально [2]. Щодо Липоводолинського району, то коефіцієнт смертності на даній території не постійний. Так, у 2013 р. він дорівнював 19,1‰ на 1000 осіб, а у 2014 р. знизився до 16,0 (це найменший показник). В 2015 р. сягнув відмітки 22,4 (це найбільший показник). Станом на 01.01.2016 р. він дорівнює 21,1‰ (рис. 3).

Провівши аналіз демографічної ситуації Липоводолинського району, можна відзначити природне скорочення населення. Незважаючи на те, що кількість народжених дещо збільшувалася, але показники смертності все одно високі. Так, у 2013 році за рахунок природного скорочення населення району зменшилося на 366 осіб, коефіцієнт дорівнював 19,1‰ на 1000 осіб; у 2014 році – на 178 осіб, 16 ‰ (і це найменший показник). У 2015 році кількість померлих знову зросла і становила 218 осіб – 22,4 ‰, в 2016 році – населення зменшилося за рахунок природного приросту на 393 особи – 21,1‰ (рис. 3).

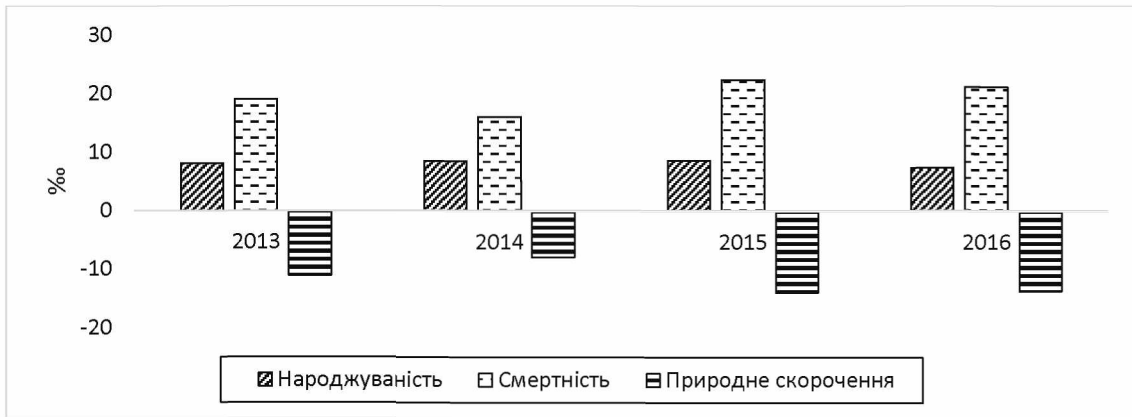

Рис. 3. Населення, смертність та природне скорочення населення Липоводолинського району (%) (побудовано за даними [1,3-4])

Даний графік показує, що ситуація критична, чисельність населення за рахунок природного скорочення зменшується з кожним роком все більше і більше. А це призводить до негативних наслідків.

Висновки. Здійснивши аналіз демографічної ситуації Липоводолинського району, можна зробити висновки, що кількість населення зменшується. Тому гостро стоїть проблема покращення даної ситуації. На наш погляд, для цього необхідно застосувати комплексний підхід, спрямований на реалізацію таких заходів як: поліпшення умов проживання жителів району, подолання бідності на основі зростання доходів та рівня життя всього населення, забезпечення населення робочими місцями, підвищення якості медичного обслуговування та стимулювання народжуваності дітей за рахунок збільшення соціальних гарантій та пільг.

Список використаних джерел

1. Головне управління статистики у Сумській області : 2016. URL : www.sumy.ukrstat.gov.ua
2. Корнус О. Г., Корнус А. О., Немець К. А., Немець Л. М. Сфера обслуговування населення Сумської області: суспільно-географічні аспекти: монографія. Харків-Суми: СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2009. 384 с.
3. Липоводолинська районна державна адміністрація. URL : <http://ldol.sm.gov.ua/index.php/en/>
4. Міжнародні експерти: населення України через 40 років зменшиться на 10 млн – занадто мало дітей. URL : http://www.newsru.ua/ukraine/17jan2011/narodz_sa_jana.html
5. Населення Сумської області за 2016 рік: демографічний щорічник / За ред. Л.І. Олехнович. Суми: Головне управління статистики у Сумській обл., 2015. 52 с.